

ฝ่ายตราสารหนี้

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.)

จากวิกฤตธนาคาร Credit Suisse และการตัดหนี้สูญของตราสารด้อยสิทธิเพื่อนับเป็นเงินกองทุนชั้นที่ 1 หรือตราสาร Basel III Additional Tier 1 (Basel III AT1)* ของธนาคาร ได้ส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางการเงินและความเชื่อมั่นของประชาชนต่อสถาบันการเงินในวงกว้าง ก.ล.ต. จึงชวนมาทำความรู้จัก “ตราสาร Basel III AT1” ในไทย ซึ่ง ก.ล.ต. ได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์เพิ่มเติม เพื่อให้เหมาะสมกับบริบทและพฤติกรรมของผู้ลงทุนไทย

“ตราสาร Basel III AT1” เป็นตราสารที่ใช้ในการระดมทุนของธนาคาร โดยตราสารดังกล่าวจะสามารถนับเป็นเงินกองทุนชั้นที่ 1 ของธนาคารพาณิชย์ได้ เพื่อเปิดโอกาสให้ธนาคารพาณิชย์มีช่องทางในการสร้างความเข้มแข็งของเงินกองทุนเพิ่มขึ้น สำหรับกรณีธนาคาร Credit Suisse ซึ่งประสบปัญหาด้านสถานะทางการเงิน โดยในปี 2565 ธนาคารขาดทุนสุทธิที่เกือบ 7.9 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ และมีลูกค้าได้ถอนเงินไปกว่า 1.33 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐ ด้วยสถานการณ์ปัญหาดังกล่าวของธนาคาร ทางรัฐบาลและธนาคารกลางของสวิตเซอร์แลนด์จึงได้มีการตัดสินใจเข้าช่วยเหลือ Credit Suisse โดยธนาคารกลางได้ให้กู้ยืมเงิน 5.37 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ และช่วยเจรจาให้ UBS เข้ามาซื้อ (มูลค่าประมาณ 3.3 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ) การเข้ามาแทรกแซงของรัฐบาลและธนาคารกลางได้ทำให้เข้าเงื่อนไขที่จะตัดหนี้ในส่วนของผู้ลงทุนในตราสาร Basel III AT1 ที่ Credit Suisse ได้มีการออกตราสารดังกล่าวไว้ ซึ่งในเวลาต่อมาทำให้ผู้ถือตราสาร Basel III AT1 ของ Credit Suisse ได้รับความเสียหายจากการลงทุนที่อาจมากกว่าผู้ถือหุ้น และผู้ถือตราสารอยู่ในระหว่างเตรียมการฟ้องร้องถึงการตัดหนี้สูญดังกล่าว

หากพิจารณาถึงสถานการณ์ของธนาคารพาณิชย์ของไทย ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ประเมินว่า ผลกระทบของวิกฤตธนาคาร Credit Suisse ต่อระบบการเงินไทยนั้นมีจำกัด เนื่องจากธุรกรรมของภาคธนาคารและกองทุนอยู่ในระดับต่ำ ประกอบกับ ปัจจุบัน ธปท. มีการกำกับดูแลธนาคารพาณิชย์ของไทยอย่างเข้มงวด โดยบังคับใช้เกณฑ์ด้านเงินกองทุนและสภาพคล่องกับธนาคารทุกแห่ง ซึ่งแตกต่างจากบางประเทศที่จะเน้นการกำกับดูแลที่เข้มงวดเฉพาะกับธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ที่มีความสำคัญเป็นหลัก รวมถึงสถิติภาพรวมของระบบธนาคารพาณิชย์ไทยยังคงมีความมั่นคงและแข็งแกร่ง** และในปัจจุบันมีการออกตราสาร Basel III AT1 เพื่อเสนอขายต่อผู้ลงทุนสถาบันในต่างประเทศและผู้ลงทุนในวงจำกัดเท่านั้น ยังไม่มีการเสนอขายตราสารดังกล่าวต่อผู้ลงทุนรายย่อย นอกจากนี้ ภายใต้หลักเกณฑ์การออกตราสาร Basel III AT1 เพื่อเสนอขายประชาชนทั่วไป*** ในไทยจะไม่เกิดกรณีผู้ถือตราสาร Basel III AT1 จะได้รับความเสียหายมากกว่าผู้ถือหุ้น เนื่องจาก ก.ล.ต. ได้มีการกำหนด

หลักเกณฑ์เพิ่มเติมสำหรับตราสาร Basel III เพื่อให้มีความเหมาะสมกับบริบทและพฤติกรรมของผู้ลงทุนไทย ในเรื่องดังต่อไปนี้

- การกำหนดเงื่อนไขในการปลดหนี้หรือตัดหนี้เป็นสัญญาของตราสาร Basel III จะต้องเกิดขึ้นภายหลังจาก การลดทุนของธนาคารพาณิชย์เท่านั้น รวมถึงในการปลดหนี้ตามตราสารดังกล่าวจะต้องไม่มากไปกว่า อัตราส่วนของการลดทุนของธนาคาร ซึ่งจะไม่ทำให้ผู้ถือตราสารเสียหายมากกว่าผู้ถือหุ้น
- ธนาคารพาณิชย์ผู้ออกตราสารจะต้องมีการจัดอันดับความน่าเชื่อถือ โดยกรณีเสนอขายประชาชนทั่วไป ต้องได้รับอันดับความน่าเชื่อถือที่ “investment grade rating” ขึ้นไปเท่านั้น
- ธนาคารพาณิชย์ผู้ออกตราสารต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับเงินกองทุนเป็นรายเดือนบนเว็บไซต์ของธนาคาร ด้วย

อย่างไรก็ตาม ก่อนการลงทุนในตราสารทุกประเภท ก.ล.ต. ขอให้ผู้ลงทุนศึกษาข้อมูลเพื่อพิจารณาทำความเข้าใจ ถึงความเสี่ยงและผลตอบแทนอย่างระมัดระวังก่อนตัดสินใจลงทุน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการลงทุนในตราสารที่มีความเสี่ยงสูงและไม่คุ้นเคย

*****

หมายเหตุ :

* Basel III Additional Tier 1 เป็นตราสารที่ไม่มีกำหนดเวลาชำระคืนเงินต้น และมีเงื่อนไขร่วมรับผลขาดทุน (ถูกตัดเป็นหนี้สูญ/บังคับแปลงเป็นหุ้นสามัญ) เมื่อธนาคารมีเงินกองทุนลดลงต่ำกว่าที่กำหนดหรือเมื่อทางการเข้าช่วยเหลือทางการเงิน

** “การติดตามสถานการณ์ปัญหาสถาบันการเงินในประเทศสหรัฐอเมริกา และยุโรป และประเมินผลกระทบต่อระบบการเงินไทย” โดยธนาคารแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2566

<https://www.facebook.com/100067889138628/posts/pfbid0DwHWjxXowSHsVuiNtXCgkdy6z61vgu wLWD3aWsdBpqct9chclL4Jpt5TLtRHxwcML/>

*** ยกเว้นการเสนอขายต่อผู้ลงทุนวงจำกัด (PP10) หรือผู้ลงทุนสถาบัน